

IZHAJA VSAK DAN

... ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. ...

EDINOST

Glasilo političnega društva "Edinost" za Primorje.

NAROČNINA ZNAŠA

... za leto 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; ...

BRZOJAVNE VESTI.

Poslaniška reunija in albansko vprašanje.

DUNAJ 14. (Izv.) Belgrajski dopisnik lista "Zeit" poroča iz zelo zanesljivih virov, da je bil na zadnji seji poslaniške reunije ...

LONDON 14. (Izv.) Na današnji konferenci veleposlanikov se je, kakor se avten tično proglašalo, konstatiralo, da se ima ...

Boj za Skader.

CETINJE 14. (Kor.) Uradno se javlja: Včeraj in predvčeranjem je črnogorska artilerija z vso silo obstreljevala utrdbo Skader ...

Odiseada Hakki paše.

DUNAJ 14. (Izv.) Turški oficijozni krogi se silno prizadevajo prikriti namen potovanja Hakki paše po Evropi. Odločno zanikujejo vse vesti, da bi bilo potovanje Hakki paše ...

DUNAJ 14. (Izv.) V političnih krogih se jako živahno komentira včerajšnji nenadni odhod bivšega turškega velikega vezirja Hakki paše, katerega grof Berchtold ni hotel sprejeti. Povsod se konstatira, da je nastala zadnje dni med Avstrijo in Turčijo precejšnja odtujitev, katere vzrok pa še ni znan.

Bolgarsko-rumunska pogajanja.

SOFIJA 14. (Izv.) Iz zanesljivega vira se poroča, da pri prvem sestanku med rumunskim delegatom Ghiko in bolgarskim zastopnikom Sarafomov ni prišlo do nobenega rezultata. Danes se je vršil drugi sestanek. Javnost je pripravljena na zelo dolgotrajna pogajanja.

BERLIN 14. (Izv.) Nemški diplomatski krogi zatrjujejo, da ni samo trozveza, ampak tudi tripotentna intervenirala v Sofiji, vsled česar bo Bolgarska najbrže privolila Rumuniji še v nadaljne koncesije.

Obleganje Drinopolja.

BELGRAD 14. (Izv.) Iz bojišča pred Drinopoljem se poroča, da postaja obroč okrog Drinopolja vedno tesnejši. Bombardiranje se nadaljuje noč in dan. Srbske oblegovalne čete so po dolgem in hudem boju zavzele pozicijo Petolija in tako onemogočile vsako nadaljno aprvizacijo mesta.

Boj za galipolski polotok.

RIM 14. (Izv.) "Messaggero" poroča iz Carigada, da so neresnična poročila, da so se operaciji na galipolskem polotoku udeležili tudi grške vojsne ladje. Ko je prišel Venizelos v S. Fijo, so se sicer vršila pogajanja glede grške kooperacije, ki pa niso uspela, ker so se Bolgari branili dovoliti Grkom nadaljne koncesije, posebno glede Soluna.

Pred novimi mirovnimi pogajanj.

PARIZ 14. (Kor.) Tu smatrajo kot gotovo dejstvo, da se prično že v nakrajšem času nova mirovna pogajanja. Politični krogi računajo tudi s tem, da bodo balkanske države povečale svoje zahteve, proti čemer pa se bodo velesile zlasti Francija odločno izjavile. Francija stoji tudi na stališču, da balkanska zveza tudi ni njo nobene pravice do vojne odškodnine. Njevo stališče napram vprašanju vojne odškodnine, bodo velesile

motivirale s tem, da nikakor ne gre, da bi se Turčijo gospodarsko preveč oslabilo.

General Danglis o grških zahtevah in položaju na grškem bojišču.

ATENE 14. (Kor.) "Agence d' Albanes" poroča: Seš grškega generalnega štaba, general Danglis, je na potu v Epir dospel v Patras. V nekem interwiewu je izjavil, da je trdno prepričan o aneksiji Egejskih otokov od strani Grške. Grška dobi tudi Solun, ker priznavajo velesile njene pravice. O položaju na bojišču v Epiru je izjavil, da boj ni prehud in bo tudi kmalu končan.

Pred Čataldžo.

CARIGRAD 14. (Kor.) Vlada je sklenila nastaviti v Čataldži zopet turške oblasti. Sultan je odposlal svojega adjutanta v turški tabor, da sporoči armadi njegovo zadovoljstvo nad dosežanimi uspehi.

Grška zbornica.

ATENE 14. (Kor.) Zbornica se sestane dne 19. t. m. Vršilo se bo le 5 do 6 sej.

DRŽAVNI ZBOR.

Zborovanje odsekov. Italijanska fakultetna predloga sprejeta.

DUNAJ 14. (Izv.) Proračunski odsek je danes rešil zadevo italijanske fakultetne predloge. Kakor je bilo pričakovati, se je odločil tudi za Trst kot sedež fakultete in sicer z veliko večino, v kateri so se nahajale tudi vse slovanske stranke razven Jugoslovancev.

Jugoslovani so odnesli iz debate kot edini vseh resolucijo, ki pooblašča vlado, da podvzame vse korake za ustanovitev jugoslovanskega vseučilišča. A mi se spominjamo, da smo silili in tudi videli sprejete že neštete enake resolucije. O jugoslovanskih vseučiliških zahtevah se je celo večkrat že mnogo konkretnije razpravljalo, nego tokrat v proračunskem odseku. Glasovanje o fakultetni predlogi je bilo jako zanimivo.

Jugoslovani, katerih taktika ni bila vedno konsekvantna, so se odločili podpirati italijansko fakultetno predlogo in so konsekventno temu stališču tudi glasovali za predlogo, seveda proti Trstu kot sedežu. V precejšnjem nasprotju s tem glasovanjem pa sta bila predloga poslancev Gostinčarja in Verstovška, ki sta zahtevala prehod na dnevni red.

Seveda je večina odklonila tudi vse spreminjalne predloge, ki so stremili za tem, pridobiti tudi Jugoslovanom nekoliko prava in odvrniti vsaj največjo nevarnost, ki nastane lahko iz dejstva, da je določen Trst za sedež italijanske fakultete.

Tako je propadel tudi predlog po reciprociteti zagrebškega vseučilišča in se je zbrala pri glasovanju zelo čudna družba, namreč ne samo Nemci, ampak tudi Poljaki in češki socijalni demokrati. — Dalje je propadel predlog, naj se tržaška fakulteta v toliko utrakvizira, da bodo dovoljeni tudi slovenski in hrvaški izpiti in Verstovškov predlog, da se ustanovi leta 1915—1916 slovensko-hrvaška fakulteta v Ljubljani.

Med resolucijami, ki so bile sprejete, se nahaja ona, ki pooblašča vlado, da pripravi vse potrebno za ustanovitev fakultete v Ljubljani in nemških paralel na navtični šoli v Trstu.

K sreči je propadel Markhlov predlog, naj se ustanove na slovenski državni obrtni šoli v Ljubljani nemške paralele, oziroma da se ustanovi nemška obrtna šola v Celju. Našla se je vendar slovanska večina, ki je predlog preglasovala.

Glasovanje o predlogih je poteklo po sledeči vrsti:

Najprej se je glasovalo o Gostinčarjevem in Verstovškovem predlogu glede prehoda na dnevni red. — Nato se je glasovalo o § 1 predloge, ki določa, da se začetkom zimskega tečaja leta 1915—1916 ustanovi v Trstu Italijanska pravna fakulteta. Gostinčarjev spreminjalni predlog, naj se ustanovi italijanska fakulteta najpozneje do 1. 1918—1919, a le v izključno italijanskem kraju in ne v Primorju, je bil v poimenskem glasovanju odklonjen s 30 proti 3 glasovom.

Nato sta bila odklonjena: Verstovškov predlog, naj se ustanovi italijanska fakulteta v Roverettu in predlog, naj se ustanovi v Trstu utrakvistična pravna fakulteta z italijanskim in slovenskim učnim jezikom. Za ta predlog so glasovali tudi Čehi.

Prot § 1. predloge so glasovali le Nemci Erler, Hammer, Markhl in Teufel, proti Trstu kot sedežu seveda tudi Jugoslovani.

K § 2., ki določa, da je predavalni in uradni jezik tržaške fakultete italijanski je stavil posl. Dulbič dodatni predlog, naj se dovolijo izpiti tudi v slovenskem in hrvaškem jeziku, ki pa je bil odklonjen. — Odklonjen je bil tudi Dulbičev predlog, ki zahteva, da se prizna izpitom in spričevalom zagrebške univerze, v kolikor se nanašajo na avstrijske jugoslovanske državljane, popolna enakopravnost z avstrijskimi. Sprejet pa je bil Erlerjev dodatni predlog, da morajo Italijani pri izpiti dokazati znanje nemškega jezika.

V proračunskem odseku je torej o tem delo končano in predloga pride v plenum. Toda dnevni red poslanske zbornice je sedaj tako zatiačen, da je veliko vprašanje, če pride razprava o fakultetnem vprašanju pred poletjem na vrsto. Do tega časa je seveda neobhodno potrebno, da se odločijo Jugoslovani napram načrtu za previdno in trezno taktiko in tako iz zla, kateremu se ni mogoče ogniti, pridobe za Jugoslovane vsaj nekaj koncesij.

DUNAJ 14. (Izv.) Finančni odsek je nadaljeval debato o predlogi glede vplogleda v knjige. Vršila so se kompromisna pogajanja in so se stranke provizorično zjediniše na kompromisno formulo, ki na eni strani odgovarja stališču vlade, na drugi strani brani trgovce in obrtnike pred zlorabo te nove institucije. Razprave so danes jako slabo napredovale.

Poljaki dobe montanistično visoko šolo, Jugoslovani koš obljub.

DUNAJ 17. (Izv.) Poljaki so zopet dosegli jako velik uspeh, v katerega luč postajajo nevspehl jugoslovanske politike tem žalostnejši. Med poljskim klubom in vlado je bil namreč sklenjen dogovor, po katerem se ima oktobra meseca l. 1914 ustanoviti v Krakovu poljska montanistična visoka šola.

Železniška katastrofa pri Zagorju.

LJUBLJANA 14. (Izv.) Strojvodja Franc Kaš, ki je zadobil pri železniški katastrofi med Savo in Zagorjem težke poškodbe, je že umrl v ljubljanski deželni bolnišnici za poškodbami. Pokojnik zapušča vdovo in ne doletnega otroka. — Rešilna dela na progji so sedaj popolnoma končana. Trajala so celih 12 ur, ker je bilo treba pospraviti 12 vozov, ki so bili popolnoma razbiti. Danes so pričeli pospravljati one štiri vozove, ki so padli v Savo.

Štrajk v torpedni tovarni na Reki končan.

REKA 14. (Izv.) Med tukašnjo tovarno za torpede in delavci, ki so štrajkali, je prišlo do popolnega sporazuma. Policija je obljubila strogo preiskavo proti inženirju Dürksu, ki je s svojim protidelavskim postopanjem povzročil štrajk. Dürks bo od svojega mesta za toliko časa suspendiran, dokler ne bo končana preiskava. Delavci prično že v ponedeljek z delom.

Kirurg Norden odide z Dunaja.

DUNAJ 14. (Izv.) Znan kirurg dr. Norden, ki vodi prvo kirurško dunajsko kliniko, namerava zapustiti Dunaj in se preseliti v Frankfurt.

Ogrska volilna reforma. Proti Lukascu.

BUDIMPEŠTA 14. (Izv.) Včerajšnja izvajanja ministrskega predsednika Lukacsa, ki dokazujejo, da vlada še vedno vstraja na svojem prvotnem reakcionarskem stališču, so javnost še bolj vznemirila. Meščanske opozicijske stranke so imele posvetovanje, na katerem so sklenili, razviti po vsej deželi živahno agitacijo proti Lukascu in odločno podpirati generalni štrajk, katerega namerava proklamirati delavstvo. Budimpeštanski učitelji so se zbrali k posebnemu posvetovanju in razpravljali o načrtu, kako naj bi se zavzeli za časa štrajka za delavske otroke. Izvolili so v to svrhu odsek 50 članov.

Koncentracija ruskih čet v Kavkazu.

CARIGRAD 14. (Kor.) "Tanin" odločno demantira vest, da bi Rusija koncentrirala svoje čete v Kavkazu.

Državljanska vojna v Mehiki.

DUNAJ 14. (Izv.) Državljanska vojna v Mehiki zasluži veliko večjo pozornost, nego jo vzbuja, ker je evropska javnost preveč zamaknjena v balkanski problem. Ubilih in ranjenih je bilo dosedaj tudi že mnogo inozemcev, zlasti podanikov Unije. V kratkem je pričakovati vojaške intervencije Unije, kar bo pomenilo toliko kot začetek konca samostalnosti Mehike. Severoameriška Unija se za ta korak odpravlja že dolgo časa in čaka samo za ugodno priliko, ki se ji nudi sedaj

ko so evropske države preveč okupirane z Balkanom. Ni torej izključeno, da zgine v kratkem s površja zopet ena država.

LONDON 14. (Izv.) Iz Newyorka se poroča, da postaja situacija v Mehiki vedno kritičnejša. Dosedaj je bilo ubitih tudi že tisoč inozemcev, okolu 2000 pa ranjenih, a Teft se kljub temu še vedno brani in obotavlja z intervencijo.

MEHIKA 14. (Kor.) Danes je minul že peti dan, ne da bi kaka stranka dosegla kak uspeh. Granate frče neprestano po mestu in so razdejale že nebroj hiš in poslopj. Kubansko poslanštvo je popolnoma razdejano. Francoski konzulat je moral preložiti svojo pisarno v francosko poslanštvo. Tako vlada kakor uporniki, hočejo nadaljevati boj do skrajnosti. Včeraj zvečer so vladne čete prodrle do orožarne, a so bile z velikimi izgubami odbite.

MEHIKA 14. (Kor.) Danes se je vršil predvsem artilerijski dvoboj. Vladne čete, 7000 moč, so bombardirale pozicije Diaz, katere je zasedlo 3000 moč. Ogenj je bil silen. Šrapneli so padali naravnost v mesto. Knjižnica ameriškega kluba je razdejana. Uporniki kljub silnemu bombardiranju še ne odnehaajo. Proti večeru je Diaz streljal tudi na jugozapadni del mesta. Na vladne čete streljajo tudi s privatnih poslopj.

V službi Italije in Nemčije.

IV.

Pod naslovom "Ein neues 1864" je prinesla dunajska "Zeit" članek tako vpljaven, kakor ga more le narekovati zdrava pamet. Z argumenti, ki jim ne bi mogla do živega nobena scilisterija in nobena rabulistika, je dokazal člankar vso nesmiselnost avstrijske balkanske politike, ki vso svojo energijo in vse neštete — milijone obrača v en edin namen: za veličino in svobodo Albanije!! Avstrija odjenjuje v vsem in vsem se pušča voditi in sukati od drugih vlasti kakor trst v močvirju od vsacega vetrčiča. Le v enem pogledu je avstrijska diplomacija neizprosna: glede Albanije! Za Albanijo je Avstrija pripravljena vse tvegati — tudi krvavo evropsko vojno.

Krvava ironija zveni iz teh izvajanj dunajskega lista, ki pa se razvija potem v uničevalno obsodbo kratkovidnosti in slepote naše diplomacije, ko razpravlja o najverjetnejih posledicah, ako se uresničijo želje Avstrije glede Albanije. Prva možnost je, da se nova Albanija pozneje priključi balkanskim državam. V tem slučaju bi Avstrija izzvala ravno to, kar hoče preprečiti. Za svobodno samostojno Albanijo se namreč zavzemlje le zato, ker meni, da ustvari s tem protitežje proti slovanskim balkanskim državam.

Druga možnost — da si ne tako verjetna — je, da se Albanija ne pridruži balkanskim državam, marveč da se poveri varstvu ptujih držav — Avstriji in Italiji. V tem slučaju pa bo Albanija virom neprestanega vznemirjanja, večnih bojev Albancev s Srbi — nova Makedonija, kjer bosta morali obe državi zaščitnici neprestano miriti, posredovati.

Iz tega posredovanja pa more nastati tretja možnost: obnavljanje leto 1864! Tega leta smo šli s Prusijo v Schleswig-Holstein in smo pomagali Prusom pobirati konstantj iz žerjavice. A leta 1866, dve leti potem, so nas Prusi ven vrgli s krvavimi in politimi glavami!

In vsa historična analogija — pravi člankar — govori za to, da bi imela tudi naša kooperacija z Italijo v Albaniji čisto enak potek. Kakor v letu 1864 podpira geografija tudi sedaj — naše tekmece. Italijanski jezik in kultura sta že sedaj veliko tesneje zajela Albanijo, nego pa avstrijska kultura, ki jo vrhu vsega še podajamo tudi v italijanskem jeziku! Poleg tega pa more Italija že po svoji geografski legi veliko lažje stezati roko v Albanijo, nego pa Avstro-Ogrska.

Člankar zaključuje: Ali hočemo res za vsako ceno izzvati novo leto 1864, ker je bilo to tako lep uvod k — letu 1866? ... Mi bi radi vedeli, kaj bomo imeli mi od Albanije? Novo leto 1864 pa bi morali že najodločneje odklanjati!

To so argumenti tako jasni, jednostavni in ravno zato prepričevalni, kakor jih more le — da ponovimo! — narekovati zdrava človeška pamet brez vsake diplomatične — modrosti.

Rezultanta gornjih izvajanj je: ne le, da ga ni prav nobenega interesa, ki bi zahteval, naj se Avstrija zavzemlje za Albance, mar-

več more s to svojo albansko politiko naša država privesti samo sebe v največje in usodnonevarne konflikte.

Za čegave interese se je torej spustila naša diplomacija v ta albanski ogenj? Odgovor nam daje ta diplomacija sama s tem, da svojo protektovske vloge nad Albanci opravičuje s trditvijo, da je življenjski interes monarhije, da samostojna albanska državna tvorba tvori protitežje proti slovenskim balkanskim državam, v prvi vrsti pa proti — Srbiji! Isti državni interes monarhije da zabranjuje, da bi Srbija dobila svoje pristanišče ob Jadranskem morju.

Če avstrijska diplomacija res veruje v ta interes, potem imamo za to usodno zmotno le eno pojasnilo, ki je: *da ta diplomacija nima niti najprimitivnejega razumevanja resničnih interesov naše države pri balkanskem vprašanju!*

Zgodovina se pač rada ponavlja in žnjo se ponavljajo stare avstrijske zmotne. Kakor je bila ta diplomacija že za časa starega lisjaka Crispija v službi Italije in preko te v službi Nemčije, dela tudi sedaj tlako in ubija interese lastne države radi interesov — Nemčije. Tistih interesov, ki jih je zasledoval Bismarck z železno doslednostjo in velikopoteznostjo že za časa svojega življenja, ki jih je položil v svoj testament, ki jih označujemo z znanim geslom „Drang nach Osten“, in ki jih Nemčija vidi sedaj ogrožene po dogodkih na Balkanu. — Parola „Drang nach Osten“ znači program politične in gospodarske, in preko te tudi nacionalne penetracije, prodiranja nemške sile na Vzhod, bližnji in daljnji, na Balkan in preko tega tudi v Azijo. Vidna priča o izvajanju tega nemškega programa je bagdadska železnica v Aziji.

Vzemimo le zemljevid v roko, pa bomo hitro videli, da le interes Nemčije, ne pa Avstrije, zahteva, da Srbija ne dobi svobodnega in neodvisnega dohoda do Jadranskega morja! Od Vztoka velika Rusija v nje sosedstvu balkanske države in potem na zapadu Italija — in s priključenjem te države k temu ogromnemu bloku mora računati Nemčija — to bi bil jez, ki bi odbijal nemški val proti Vztoku in bi odvisnil Nemčijo od Jadranskega morja. Konec bi bil prodiranju Nemčije na Vzhod, konec izvaljanju velikega Bismarckovega programa: Drang nach Osten.

Ne Avstriji torej, ampak Nemčiji bi bil nevaren dohod Srbije do tega morja. V Berlinu je tisti spiritus agens in movens vsej gonji... Avstrije proti Srbiji!

Interes Avstrije z nje geografičnim položajem na pragu Balkana ne le da ne zahteva nikake gonje proti balkanskim državam, marveč zahteva njihovih simpatij in prijateljskih odnošajev z njimi!

Tako jim prepričevalno govori tudi člankar v listu „Die Zeit“. Za take svarilne glasove pa ima naša diplomacija gluha ušesa, ker je le izvrševalateljica berlinske volje, ker je v — službi Nemčije!

Polom v Puli.

Pula 13. 2. 1918.

Včeraj, dvajseti dan razprave, je bil prvi zaslišan deželni glavni in prejšnji župan puljski dr. Rizzi. — Na predsednikovo vprašanje je opisoval obtožencea Fillinicha kakor — uzor-uradnika, ki da mu je on poverjal popolno zaupanje. O obtožencu Galante sicer tudi ni izpovedal obremenjevalno, vendar je izjavil, da je bil Galante zelo len.

O kakih defraudacijah za časa njegovega županovanja ne ve ničesar in tudi nikoli ni nič opazil.

Priča Nikolo Tromba, obč. delegat iz Sisana, strasten kamoraš in velik prijatelj današnjih obtožencev, je izpovedal zelo ugodno, posebno za Fillinicha (Naravno to.)

Brat obtožencea Negri, dr. Negri, finančni uradnik, je izpovedal ugodno za svojega brata in je izjavil naposled, da je težka bolezen zakrivila preobrat v življenju njegovega brata.

Priča dr. Moise, občinski tajnik, znan kamoraš, noče nič vedeti o kakih defraudacijah, nasprotno, opisuje obtožence kakor vzorne ljudi.

Priča Garnaregila, dirigent občinske godbe, je izpovedal istotako ugodno za obtožence.

Priča profesor Bekar, bivši obč. odbornik, je opisoval postopanje revizijske komisije za občinski proračun 1910 in je izpovedal o demisijski obč. odbora v decembru 1911. Na predsednikovo vprašanje je povedal tudi, kako je za časa, ko je Fillinich zidal svojo vilo, videl po noči voziti material k Fillinichu. (Vilo je zidal namreč za časa gradnje deželnega liceja in kakor je ugotovila preiskava, je tedaj, kakor aktiven obč. uradnik, dirigiral en voz materiala v licej, a drugega v svojo vilo; kar pa ni bilo možno storiti po dnevu, se je pa vršilo po noči.)

Priča Rismondo je izpovedal, da so bili obtoženci tudi igralci.

Priča Timeus, lastnik „Giornaletta“, tajni, da bi bil zaračunal velike svote za tiskovine. Istotako oporeka trditvi Galanteja, da je njegova tiskarna založila občini za 100 let tiskovino.

Izpovedal je ugodno za druge obtožence, je gospoda Galante je označil za — lahkomisljenca.

Razprava se danes nadaljuje. Do sistiranja procesa najbrž ne pride, kajti vse priče, ki so jim bili odvzeli pozivnice, so zopet poklicane v Rovinj.

Mestni svet tržaški ter slovenske in italijanske narodne potrebe.

Pri prednočni seji se je, kakor je bilo že včeraj poročano, razpravljalo o izvanrednem proračunu. Pri tej priliki je večina mestnega sveta znova pokazala, da ji je mar le za potrebe Italijanov in prav nič za potrebe Slovencev.

Že včeraj je bilo omenjeno, da je bil sprejet predlog, s katerim se določa za vsmrešče za slov. in ital. šolo pri Sv. Mar. Magd. Sp. K 80.000 in za zemljišče za italijansko ljudsko šolo v Kjadnu K 18000. Poleg tega je bila že leta 1906 sklenjena ustanovitve nove italijanske ljudske šole na Belvederju, za katero je že nakupljeno zemljišče za K 491610 40 ki pa ga ima občina čas plačati do l. 1916 in ga še ni plačala. L. 1907 je sklenil mestni svet nakup zemljišča v Rocolu (ulica sedmih studencev) za znesek K 144 450 v svrhu sezidanja italijanskega riktreatorija za dečke. Tudi delni znesek te skupine se nahaja v letošnjem proračunu (K 20 000). Za povečanje in razširjenje italijanske ljudske šole in vrta pri Sv. Ivanu je določil prednočni mestni svet nič manj ko K 160 000. Za razširjenje Revoltovega muzeja lepih umetnosti je bilo določenih K 45000. Na podlagi sklepa mestnega sveta z dne 7. apr. 1910 se je nakupil pri Sv. Ivanu (zemljišče ex-Mestron) svet za K 190000, ki ima služiti zgradbi za bodoči II. italijanski dekliški licej. Delni znesek kupnine (31.667 kron) je postavljen za letos v proračun. Za zgradbo liceja samega pa ki bo stal K 750.000 se je sprejelo za letos v proračun znesek K 350.000! Za popravila v mestni ubožnici je določil mestni svet K 28.600 za nov paviljon v deški zboljševalnici K 6670 za dozidek bolnišnice K 100.000. Za ljudsko šolo in deški riktreatorij, seveda obojno italijansko pri Sv. Vidu je bilo vsprejetih v proračun K 545.000. Za zgradbo laškega otroškega vrta v Spodnji Čarbolli se je odobrila strošek v znesku K 190.000. Za dokončanje del v laški ljudski šoli v ulici R. Manna je določenih K 16080. Glasom sklepa mestnega sveta z dne 12. decembra 1911 se bo v teku let strošilo za popravila in razširjenje mestne klavnice dva milijona in pol kron; za letos je stavljen v proračun znesek K 100 000 —, dočim je stavljen istočasno v proračun znesek K 65 000 za zgradbo nove klavnice v okolici, kakor je sklenil mestni svet v novembru 1911 in je sedaj vlada potrdila. Za nov laški riktreatorij v Rojanu je bil določen strošek K 80 000. (Ta strošek je bil že dvakrat od mestnega sveta določen, pa obakrat od vlade nepotrjen ostal.) Za razširjenje poslojpa pri Sv. Jakobu, v katerem se nahajata italijanska občinska realka in gimnazija Francesco Petrarca je mestni svet določil postavko K 350.000.

Za opravo realk pri Sv. Jakobu se je določilo K 40000 gimnaziji K 17000 in ženskem liceju K 33000, skupno K 90000! Iz predstojnih števil in podatkov je pač jasno razvidno, kako večina mestnega sveta tržaškega ne-le skrbi skoro le za italijanske potrebe v mestu, ampak tudi, kako prodira s svojimi vsiljevanimi šolami vedno te proti Slovincem in celo notri v našo okolico.

Svet. Sanci je — kakor že prejšnja leta — ponovil do mestnega sveta prošnjo za ureditev in razširjenje ceste ex-Polveriera po predelu Ronki od Škednja do istrske ceste. Prečital je tudi tozadevno lepo sestavljeno prošnjo, podpisano od približno 300 štedencev ter jo izročil predsedujočemu podžupanu. Občinski svet je sklenil oddati to prošnjo stavbenemu odseku.

Slednjč je mestni svet določil nekatere izdatke splošno koristni: za kanalizacijo mesta K 35.000, za sestavo regulacijskega načrta za mesto K 24 000, za uravnavo raznih ulic K 557130, za nabavo zemljišč v svrhu občinske zemljiške politike K 1.100.000, za napravo stopnišča med „campo Belvedere“ in ulico R. Manna K 15 000, za regulacijo potoka Srane pri klavnici K 70 000, za pokritje potoka Kijuč od rotunde v Boschettu do mostiča (vrhu se potem napravi cesta) K 65 000 za nadaljevanje zidanja obrežja ob cesti v Miramar, tja od Čedasa K 90000, za tlakovanje pomola Sanitá K 30 000, za tlakovanje obrežja K 80 000, za razširjenje sprehajališča pri Sv. Andreju od bivše postaje do prve rotunde K 70.000, za nabavo novih škričnj za smeti K 19.000.

Konec proračuna tvorijo posebni računi z lastnim pokritjem: za električno cesto trg Goldeni — Sv. Save, za nove kasarne na Opčinah in v Rocolu, in za regulacijo ulic Cavana in Sv. Sebastijana. Svet. Arch je omenjal, da bi ne bilo umestno podirati hiše na oglu ulice Angelo 2, ker bi s tem pridobile na cenah sosednje hiše, koje bo morala še občina kupiti. Svet. Budinich pa je priporočal, da naj se jo čimprej podpre.

Druge čitanje proračuna je bilo s tem, kakor že včeraj omenjeno, končano.

Domače vesti.

Odborova seja političnega društva „Edinost“ se vrši v ponedeljek pop. točno ob 3 v „Slov. Čitalnici“ in so naprošeni vsi gg. odborniki, njihovi namestniki ter deželni poslanci, da se je polnoštevilno in točno udeležijo.

Imenovanja v finančni službi. Finančni minister je imenoval računsko revidenta Ivana Langeja in Antona Vodopivca računskima svetnikoma za področje finančnega ravnateljstva v Trstu.

Smrtna kosa. Dne 13. t. m. je umrl v Kastvu g. Lev Jelušič, tamkašnji posestnik, brat g. župana Kazimirja Jelušča in oče g. dr. Jelušča, avskultanta pri deželni sodnji v Trstu. Pogreb je bil veličasten. Pokojnik je bil, kakoršnji so pač oni iz rodovine Jelušičev, uzoren gospodar in uzoren Hrvat. Gospodu županu Jelušču, temu velikemu prijatelju Slovencev, g. dr. Jelušču in vsej ostali rodbini naše globoko sožalel!

Papeško odlikovanje. Papež Pij X. je poklonil računskemu ravnatelju pri namestništvu Ivanu Folleju, zvezdo h komturskemu križcu reda sv. Silvestra.

Requiem za kardinalom Naglom je celebriral ob 10 predpoldne v baziliki Sv. Justa tržaški škof monsignore dr. Karlin. Asistiral mu je katedralni kapitel. Zadušnice se je udeležil namestnik princ Hohenlohe, predsednik deželnega nadsodišča Jacopič, predsednik pomorske oblasti Delles in več drugih dostojanstvenikov.

Neznosne razmere pri državni železnici. Marsikaterkrat smo že imeli neprijetno dolžnost, da smo morali izpregovoriti o vse obsodbe vrednih razmerah, ki vladajo v železniškem prometu v področju tržaškega ravnateljstva c. kr. državnih železnic, o naravnost nepojmljivo brezskrbnem izrabljanju moči železniških uslužbencev in takorekoč pravočim igranju z ljudskimi imetkom in življenjem.

Koliko je temu, kar sta na jeseniški progli je srečen slučaj in izredna samozavest uslužbencev preprečila grozno nesrečo, da nista v predoru trčila dva vlaka drug ob drugega, a sedaj imamo zopet dogodek, ki prejasno kaže, da je pri državni železnici toliko gnilobe, da je pač najskrajnejši čas, da se tu temeljito napravi red.

Odkar so začeli pri državni železnici s takozvanim „varčevalnim“ sistemom, od tedaj gre vse narobe. Varčujejo pri materialu, varčujejo pri osebu, in tu še prav posebno, tako, da uslužbenci zlasti v prometni službi komaj še dihaajo; samo nekje ne varčujejo, tamkaj namreč, kjer se plačuje ta „varčevalni“ sistem po svetlih kronah in blestečih zlatih, kjer dele po tisočkah remunciacije za — vzorno štedenje.

Če pogledamo danes lokomotivski in vozovni material državne železnice, je treba reči, da je proga Trst—Jesenice, ta najvažnejša glavna proga c. kr. državnih železnic, ki pa je obenem tudi najtežavnejša v vsakem oziru, opremljena z njim prav po mačehinsko, naravnost škandalozno. Promet raste od dne do dne; lahko rečemo, da se je v zadnjem času pomnožil za celih 50 odstotkov, toda v materialu ni opaziti za to prav nobene izpremembe. Namesto novega vozovnega materiala se popravljajo stare škafle, dokler ne razpadejo popolnoma, a pri lokomotivah, če izvzamemo veliko serijo št. 80, tudi vse tako, da se bogu usmili. Potemtakem pač ni čudno, da se dogajajo stvari, kakor je bilo to predvčerajšnjim popoldne in kar bi bilo lahko povzročilo najstrahovitejšo nesrečo.

Tovorni vlak, takozvani komisijonalni vlak št. 782 a, je odpeljal s tržaškega kolodvora proti Opčinam ob 436 popoldne. Ker ni bilo druge lokomotive na razpolago, so mu za vlakovno lokomotivo dali lokomotivo serije 60., torej stroj za osebne vlake, dočim je porivala vlak lokomotiva serije 80., ki so edine primerne za tovrne vlake na tej progli. Vlak je bil maksimalno obremenjen.

Vlak je prevozil srečno rocolsko in verdelsko postajo, vzlic temu, da sta oba stroja le komaj in komaj zmagovala težo in strmino, toda končno — lokomotivi, izdelani in izrabljeni do skrajnosti, pač spadate že zdavnaj v penzijo — ni šlo več dalje: vlak je komaj še prevozil predor nad Piščanci in potem oblezal na progli. Sprejdenja lokomotiva, itak preslaba, ni niti premaknila vlaka, ona zadaj pa brez para in vode.

Položaj: na progli med dvema predorama tovorni vlak, ki ne more dalje, iz Trsta mu sledi brzovlak št. 702, ki je privozil že do Vrdele, na Opčinah pa osebni vlak št. 15. Vlakospremno osebje tovornega vlaka z malenkostnimi odmorji pa že 72 ur v službi.

Ali se ni treba naravnost čuditi tem utrujenim, do zadnje trohice moči izmogačnim ljudem, da vzlic vsemu temu niso izgubili glave in so storili vse, da preprečijo nesrečo, da zavarujejo vlak itd.? Ali bi se moglo kaj očitati tem ljudem, ko bi bili po tako dolgoletnem, napornem delu onemogli, kakor je onemogel strojni material? In potem? Kdo bi bil odgovarjal za ogromno škodo, kdo za uničeno neprepeljivo človeško življenje?!

Tedaj pa bi jih dali oni gospodje remuneranci vlačiti one do kosti in mozga

izkoriščane uslužbenke po sodiških in ječah, tedaj bi vihтели nad njimi svoje instrukcije, ki so sicer le za to, da se ne izpolnjujejo, ker bi bil železniški obrat po njih nemogoč, tedaj bi sodili in obsodili tiste, katerih življenje je samo po sebi najhujša obsodba uprava c. kr. državnih železnic in njenega biznega „Sparsystema“.

Človek z navadnim državljanskim razumom bi morda mislil, da bi mogel tak dogodek, kakor je zgoraj omenjeni, spametovati birokrate v upravi c. kr. državne železnice, toda zmotil bi se in to prav temeljito. Pijanec se izpreobrne, ko se v jamo zvrne, avstrijski birokrat, zlasti pri državni železnici, pa gotovo porodi dva, da stopita na njegovo mesto, če njega odnese kak piš od zgoraj v davno zasluženi pokoj. In tako se vrtil potem dalje in dalje kolo birokratskega nesmisla, a ljudstvo pa plačuje in plačuje ter žvlja s slastjo in dopadanjem vse one dobrote, ki mu v obliki železniških nesreč rose z državnoželezniških birokratskih nebes.

Pa smo res vredni zavidevanja mi presrečni avstrijski davkoplačevalci!

Pozor klevetniki in razdirači! Pišejo nam:

Dobro je sicer, da ste posvetili onim par nezrelim fantom, ki kriče po ljubljanskem „neodvisnem“, kakor kak šarlatan pred — cirkusom, ker razsodnemu človeku te otročje kričanje res navsezadnje že preseda. Toda krivcev na tem, da se te deloma otročje nesmiselnosti, deloma infamni napadi širijo v svet: — ne vidim jaz le v onih par tržaških nezrelih, v oblakih živčih in svojih senc boječih se fantičev, marveč in v prvi vrsti v urednikih, ki lahkomisljeno prorbčujejo vsako kričavo kozlarjo, ki jim jo je kedo poslal ter si morda domišljujejo, da s tem služijo „dobri stvari“, ali pa — sebi!

Razumemo, da si mlad, nezkušen človek domišlja, da je največje delo za narod in trpeče ljudstvo — kričanje in razzajanje, ne misleč pri tem na posledice na nenamerovane vspehe, ki navadno slede takim pajacadam.

Ni sicer nikako zlo, ako imamo tudi — radikalece. Ali razsoden in izkušen človek bo delal po zdravi svoji pameti in bo hodil po poti, ki se mu zdi prava.

Slovesno je obljubil ta „neodvisni odrešenik vseh revnih in zatiranih“ v svojem novoletnem uvodniku, da osebnostim ne bo prostora v njega predalih. Ali v tem kratkem času ne le da se je zaletel že ob vsak tržaški zid, marveč je obrskal že vrsto poštenih oseb, ki niso nikoli dale povoda za take napade.

Svetujemo zato prav resno ljubljanskemu listu, naj bo gledé Trsta previdnejši, kajti drugače se mu zna pripetiti, da bo svojo neprevidnost še bridko obžaloval! Tako-le zaletavanje se prenaša do svojega časa, ali tudi potrpljenje ima kje svoje meje.

Tu v Trstu je kruha za mnoge; dobrodošel nam je vsakdo, ki pomožuje naše narodne vrste in jači naše bojne čete. — Ali za razdirače in zdražbarje tu ni mesta in tudi ne — kruha! Tu smo — hvala bogu — po neprestanih bojih in neutrudljivem delu za narod in naše ljudstvo tako disciplinirani, da je treba le migljaja, pa je hujška in obrekovalca konec, pa naj je še tako — „neodvisen“. Tu v Trstu so si že drugačni kaveljari polomili zobe. — Zatorej: pamet!

Salomonska modrost! Neki poznani mi uradnik me je vprašal za svet v sledeči zadevi: Okrajno glavarstvo v Tržiču na Goriškem mu je poslalo laška plačilna naloga glede vojaške takse. On je ta naloga vrnil in zahteval, naj mu dostavijo ista v slovenskem jeziku. Okrajno glavarstvo mu je vrnilo laška plačilna naloga z dopisom: „Vračata se Vam plačilna naloga št. 54 in 63 z opombo, da sta se Vam plačilna naloga dostavila v italijanskem jeziku radi tega, ker ste Vi zglasila za prireditve vojaške takse za leta 1910 in 1911 predložili v italijanskem jeziku. Tukajšnji urad dostavlja strankam odloke in naloge strogo v jezikih, v katerih je stranka vložila dotično vlogo“.

Ta odlok je podpisan po c. kr. okrajnem glavarju Gasserju. Stranka je šla svojedobno na tukajšnji magistrat in skušala govoriti slovenski. Ker pa na tržaškem magistratu nečelo poznati slovenskega jezika, je stranka podala napoved v laščini. Okrajno glavarstvo v Tržiču gotovo dobro ve, da tržaški magistrat ne napravlja zglasil v slovenskem jeziku, tudi ko bi stranka to najodločneje zahtevala, kar je očitna krivica za davkoplačevalce. V tem slučaju bi bilo pravično, ko bi bilo okrajno glavarstvo upoštevalo željo davkoplačevalca in mu zamenjalo laške tiskovine s slovenskimi. Tako pa je eni krivici, magistratovi, pridružilo še drugo — svojo.

Poznamo gospoda Gasserja prav dobro in vemo, da je zgoraj navedeno rešitev z veseljem podpisal, kakor je svojedobno v Istri zapuščaj volilne lokalne v času, ko je istrska kamora najbolj sleparila!

Salomonske modrosti pa g. Gasser s svojim odtokom ni pogruntal!

V ostalem svetujemo vsem plačevalcem vojaške takse, naj se priglajaajo le na tozadevni slovenskih tiskovinah, ki se dobivajo brezplačno pri namestništvem svetovalcu, ulica Caserma, in naj te slovenski izpolnjene prijave odpošiljajo na namestništvem svetovalca. „Revolucionarec“.

Čarobni večer. Profesor dr. Giosua Seni Mod je postal potem, ko je bral v Kalkuti dopis „Edinosti“ od 11. t. m. sledeči brzjav na hrvatsko društvo „Strossmayer.“ (Brzjava je v originalu v slovenskem jeziku):

„Ni resnica, da imam ljubljanskega brivca za spremljevalca v Carigrad, da bo eventualno bril mojo brado, temveč je gotova resnica, da potrebujem brivca — ljubljanskega srajca — v Carigradu, da bo bril poleg Bolgarov in Srbov onim go spodom brade, katerim je še par dlak ostalo. Čudež napravim in par dlak bom carigradskim gospodom tudi dal obriti Seni Mod.“

Po tem brzjavu se vidi, s kakšno sigurnostjo nastopa prof. dr. Giosua Seni Mod, in moremo biti srečni vsi, da danes, v soboto, pokaže svoje veliko znanje in svojo veliko umetnost tudi našemu slovenskemu občinstvu. Program, ki ga je hrvatskemu društvu Strossmayer poslal gospod profesor, je velikanski. Ribolov na suhem, duhovi, ki čitajo in računajo, nevidljiva kokoš, ki leže jajca (jajca — pet za groš), v petih minutah iz N. w Yorka v San Francisko, ubit in živ kanarček, življenje v indijskem pragozdu l. t. d. — Sami čudeži in neverjetne reči.

Ob 8^{1/2} v Slovansko čitalnico vabi — Hrvatsko društvo Strossmayer. Vstop do voljen članom in nečlanom.

Drevi ob 9 veliki železničarski ples v veliki dvorani Narodnega doma.

Naše narodno železničarstvo prireja drevi v gledališki dvorani „Narodnega doma“ svoj veliki ples, ki ga ni moglo prirediti tekom predpusta, ker je bila dvorana oddana vse primerne dneve. Mislimo, da nam ni treba posebej priporočati našemu občinstvu da ob tej priliki pokaže, da zna ceniti pomen našega narodnega železničarstva za našo slovensko splošnost posebno na naših vročih tržaških tleh in mu z najobilnejšo udeležbo pripomore do čim lepšega materialnega uspeha le prireditve, ki je namenjena podpornemu skladu našega narodnega železničarstva za slučaje bolezni in drugih nezdod.

Samoposebi pa je umljivo, da na prireditvi ne bo manjkal niti eden naših železničarjev, ki mu le pripuščajajo službene in domače razmere, da se more udeležiti plesa.

K plesu bo sviral popolni orkester „Zveze Jugoslovanskih Železničarjev“. Začetek ob 9 zvečer in traja ples do 4 jutraj. Vstopnina 1 K za osebo.

V nedeljo popoldne ob 5 se bo vršila v svetoivanskem „Narodnem domu“ prireditve v korist voljakom-rezervistom na mejah oziroma njihovim družinam. Upamo, da bo tudi takrat dvorana polna.

Sankaška in smuška tekma. V nedeljo 23. svečana t. i. prirede sankaci in smučarji iz Primorske in Kranjske na sankališču „Belvedere“ v Bohinjski Bistrici veliko sankakško tekmo s sledečim sporedom:

I. Enosedelna tekma za prvenstvo „Bohinja“ 1200 m — 3 darila. II. Damska tekma 800 m — 3 darila. III. Tekma juniorjev 1200 m — 3 darila. IV. Dvosedelna tekma 1200 m — 3 darila. V. Tekma na samotnihicah za domačine 600 m — 3 darila.

Začetek tekme ob 11:30 dopoldne. Prijave in prijavnine K 2 za osebo in točko je nasloviti na Prometno društvo v Bohinjski Bistrici. Po sankalni tekmi se vrši smuška tekma, dolžina progi 2500 m — 3 darila Start Bača, cilj sankališče Belvedere. Prijave kakor pri sankalni tekmi. Na sankalni in smuški progi bo inštaliran vojaški telefon, ki ga je dovolilo tukajšnje poveljništvo alpinskega polka. Razdelitev daril ob 5 pop. v salonu hotela Triglav. Posle tekme vodijo: Za Trst gg.: inšpektor L. Schlestl in baron Albori, za Gorico gg.: dr. Treo in stotnik Blaschke, za Ljubljano gg.: dr. Praunsels, viši inženjer Prelovšek, ravnatelj Štrice, Leo pl. Tornago, poročnik Ringl, Josip R. Hermann in Karl Govekar, za Kranj gg.: Demeter Majdič, za Tržič gg.: Andre Gassner jun. in inženjer Karol Polak, za Radovljico g. major Hrašovec.

V Bohinju je še vedno dovolj snega in bo tekma vsled ugodnih snežnih razmer velezanimiva.

Razprodaja preprog. V torek dne 18 t. m. bodo od 10 do 12 predpoldne in od 3 do 6 popoldne v skladišču v ulici Niccolò Machiavelli št. 26 prostovoljno razprodajali zalogo preprog. Pod izključno ceno se ne bo prodajalo in kupec bo moral blago takoj plačati in odnesti. Razprodajalo se bo morda tudi druge torke.

Tržaška mala kronika.

Trst, 14. februarja.

Ljubitelj verižic in prstanov. Na telegrafski poziv sodišča v Krmini so včeraj zaprl 21letnega mizarja Karola Klančiča, ki stanuje v ulici Fonderja št. 5. Ukradel je namreč v Krmini tri zlate verižice, tri pr-

stane in eno zlato zapestnico, potem pa je izgubil. Ko so Klančiča v Trstu prijeli, so našli pri njem še eno verižico in pa zastavne liste ostalih ukradenih reči.

Zvoditeljico so zasačili. Neka 44letna Anuncijata P. za iz Padove, ki so jo že bili izgnali iz Trsta, se je pred časom zopet naselila v ulici Ugo Foscolo št. 31 pod krivim imenom in se je izdajala za veziljo Prave dohodke pa je dobivala od iznajmovanja sobe, ki jo je dajala tudi za eno samo uro parčkom, če se jim je ravno zljubilo tako. Ko je pa prišel kdo, ki je bil prepričan, da da stara kokoš tudi dobro juho, pa je postala iz zvoditeljice prostitutka in kučja je bila sklenjena. S danes pa je prišla častiti Padovani na sled policija in konec bo njenih ostudnosti.

Žepna tatvina. Na zahvalo Viljema Chiaruttina, ki stanuje v ulici Scoglio št. 154 so včeraj zaprli 29 let starega dninarja Karola Torcella iz Vižinade, ki stanuje v ulici Croceta št. 16 Torcello je namreč ukradel Chiaruttinu denarnico s sedem kronami.

Iz Splita v Trst — zastoj. Ob prihodu parnika „Himalaja“ družbe Tripkovičeve so zaprli nekoga Josipa R. šiča, 19 letnega Dalmatince iz Vrgovca, ki se je pri peljal brez voznega listka iz Splita v Trst.

Slovensko gledališče.

V nedeljo popoldne ob 3 30 se ponovi lepa opereta

„ČEONOSTNA SUZANA“.

Za to predstavo veljajo znižane operetne cene.

Zvečer ob 8 se uprizori izborna Bissanova komedija

„NAŠ DOBRI SODNIK“.

Ta francoska duhovita komedija se odlikuje po svoji izborni tehniki, bogatosti na humorju in izraziti satiri. Pripravi občinstvu zares par veselih uric.

Predstava je za obonenta A.

Društvene vesti.

Tržaška krajna skupina „Zveza poštnih in brzjavniških uslužbencev v Avstriji“ vabi na XII. redni letni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 16 januarja t. l. ob 5 popoldne, v gostilni „Edison“ v Trstu, ulica delle Acque št. 18 Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo revizorjev. 5. Poročilo referenta strokovnih listov. 6. Volitev novega odbora. 7. Razno.

Če ni število članov, došlih na občni zbor, ob napovedani uri zadostno za sklepanje, se glasom pravil vrši pol ure pozneje občni zbor brez ozira na število udeležencev.

Po občnem zboru se bo istotam vršila družinska zabava. Vsem tovarišem se najtopleje priporoča, naj prihite vsaj na občni zbor, ki se vrši vsako leto le enkrat in ki ima reševati za obstanek naše krajne skupine naravnost življenska vprašanja.

Posebno pa priporočamo vsem dose-danjim odbornikom in funkcionarjem naše krajne skupine, da bodo ta dan vsi na svojem mestu.

Slednjič pravi še: kdor ne pride na občni zbor, pokaže s tem svojo zaniknost.

Občni zbor CM podružnice v Škedenju se bo vršil dne 23. februarja ob 4 popoldne v prostorih „Gospodarskega društva“ v Škedenju. Odbor vabi na obilno udeležbo.

Pevsko društvo „Vesela“ v Škedenju bo imelo svoj 24. letni redni občni zbor v nedeljo, dne 23. februarja ob 2 in pol popoldne z običajnim dnevnim redom. — Po občnem zboru bo navadna pevška zabava v gostilni „Gospodarskega društva“ v Škedenju. — Prijateljsem petja in ljubiteljem vinske kapljice kličemo: dobro došli!

Nar. del. organizacija. Izjava.

Ker se je razvnela neka nam ne-ljuba polemika med dopisnikom „Dneva“ in „Edinostjo“ v škodo NDO zaradi pustnega plesa NDO, izjavlja podpisano vodstvo NDO, da ni z dopisi v „Dnevu“ v nikaki zvezi, niti direktno niti indirektno, pač pa se zahvaljuje vsem udeležencem plesa NDO, našemu delavstvu, kakor tudi ostalemu občinstvu in tudi inteligenci, ki je pa, žali-bog, med Slovenci v Trstu ni mnogo. Apeliramo na občinstvo, naj ne sledi tem polemikam, nego naj tudi naprej simpatizira z NDO in jo podpira, da se bo lepo in uspešno razvijala, kakor se je pričela v zadnjem času.

Kar se pa tiče plesa, bodi povedano, da je ples uspel najboljše, moralno in materialno, kar bo razvidno, ko objavimo končni obračun.

Za vodstvo

„Narodne delavske organizacije“: **Dragotin Štoffa, t. e. predsednik.**

Alberto Finzi & C.o

Trst, ulica Gaetano Donizetti 1.

Poslovna agentura ogrske obče kreditne banke

(Ungarische Allg. Creditbank) podružnica v Reki

prodaja po zelo dobrih cenah: žito vsake vrste, debele in fine otrobe, oves in sočivje in ker je ob enem zastopstvo goriomenjene banke, nudi kupcem najboljše in najgotovnejše jamstvo za točno postrežbo.

Zastopstvo in skladišče

dobroznane moke Združ. parnih mlinov „Hungaria“ ak. dr. v Budimpešti.

Oeniki in usoro! se pošiljajo na salivno.

Telefon št. 458, zvoniti dvakrat. Brzjavi: ALBERTO FINZI, Trst.

DARUJTE ZA „DIJAŠKO KUHINJO“

VELIKA ZALOGA šivalnih strojev

vseh sistemov, za družine, krojače, čevljarje itd. od K 65— dalje. Petletna garancija. Dovoljujejo se plačila na obroke. Poseben oddelek za popravila strojev vseh sistemov, z enoletno garancijo, po nizkih cenah.

G. MÜHRER, Trst, ul. Chiozza 18

Velik, nov dohod

najnovjših vzorcev

čevljev „КОВРАК“

za gospe, gospode in otroke.

Nova čevljarnica D. Gaspari, Corso 6.

Zelo ugodne cene.

Oblikovana pekarna in slaščičarna Vinko Skerk - Trst

Via Aquedotto št. 15.

Podružnica: Via Miramar št. 11.

Trikrat na dan svež kruh.

Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čaj in bonbonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, krokanov in vse predmete za peči. Najfinejša moka iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Fina inozemska vina in likerji v steklenicah. Brezplačna postrežba na dom. Kruh in slaščice se izdelujejo s higijeničnim električnim strojem.

Dr. Pečnik

Dr. PETSCHNIGG

Trst, via S. Caterina šte. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8—9 in 2—3 in špecialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11^{1/2}—1 in 7—7^{1/2}.

Proti kašlju, grlobolu, katarju, hripavosti, upadanju glasu itd. itd.

zahtevajte vedno

Pastiglie PRENDINI

Čudovit učinek pri pevolih, govornikih, propovednikih, učiteljih itd. — Dobivajo se v škatljicah v Prendinjevi lekarni v Trstu, Via Tiziano Vecellio št. 22 in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi. Škatljica stane 60 stotink.

Alojzij Povh

slovenski urar in zlatar V TESTU ulica del Rivo št. 26 (na trgu pri Sv. Jakobu)

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. robni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Tailor-Made-Atelier „OLD ENGLAND“

TRST, ulica sv. Nikolaja šte. 34

se priporoča

za pomladno sezono

cenjenim damam.

Modeli, novomodno blago, journali itd.

so na ogled v ateljeju.

Pripomba uredništva: Priobčujemo to izjavo z odkritim zadovoljstvom, ker kaže jasno, da so v vodstvu NDO resni možje, katerim ni do hujškanja in praznih fraz, temveč do pametnega in smotrenega dela v korist našemu delavstvu.

Naš list je bil vedno in bo tudi vedno drage volje na razpolago „Narodni delavski organizaciji“, a če je te dni povedal neprikrilo besedo na naslov tistih, ki so se že daljši čas sem neprenehoma zaganjali vanj in vse, kar je v zvezi z njim, je moral storiti to, ne morda zaradi onih brezimnih, za hrbet odgovornega urednika se skrivajo čih vrtoglavih mladicev, temveč zaradi sebe in prav zaradi NDO in narodnega delavstva, katere in katerega ime so zlorabljali oni hujškači v svojih napadih zoper nas.

Za nas je zgoraj priobčeno „Izjava“ vodstva NDO stvar končana in želimo edino le še, da bi vodstvo NDO, organizaciji in narodnemu delavstvu v korist, pojasnilo ljudem, ki imajo pravico, še bolj pa tistim, ki nimajo pravice, nastopati v imenu NDO in narodnega delavstva, da namen NDO ni razdiranje, temveč združevanje, in da se ta namen ne dosega s hujškanjem proti tistim, katerih podpora se potrebuje vsak dan.

Tesarji! Vabljeni ste na sestanek, ki bo danes, v soboto, ob 7 zvečer v društvenih prostorih N. D. O., ul. Sv. Franciška št. 2, II.

Skupina pekovskih pomočnikov NDO jutri, v nedeljo, ob 10 predpoldne odborova seja v društvenih prostorih.

Zidarska skupina NDO. Jutri, v nedeljo, ob 10 predpoldne odborova seja v društvenih prostorih.

Skupina uslužbencev c. kr. glavnih skladišč vabi vse odbornike, namestnike in zaupnike na zelo važno odborovo sejo, ki bo jutri, v nedeljo, predpoldne.

Skupina postiljonov NDO je priredila predvčerajšnjim javen shod v kons. društvu v Rojanu, na katerem se je protestiralo proti postopanju delovodij in ravnatelja. Sklenilo se je intervenirati radi raznih nerednosti pri g. Dolencu, predvsem pa glede treh odpuščenih uslužbencev, ki se niso držali določeb pogodbe, katere med postiljoni in Dolencem sploh ni, ker še ni izpolnil dane obljube. Prekrške določbe vsled tega ti trije uslužbenci pač ne morejo biti obdolženi.

Vesti iz Goriške.

Iz Štorij. Tukajšnje „Hrvatsko izobraževalno društvo“ je izvolilo na III. svojem občnem zboru dne 9. 2. ta-le odbor: Fran Marc, predsednik; Alojzij Bekar, učitelj; Ferdo Lah, Fran Žiberna, Anton Uršič, Josip Štok, Ivan Žiberna, odborniki; Martin Štok in Karol Jelušič, pregledovalca računov.

V Pilskovici je bila na Svečnico ustanovljena podružnica sv. CM. Ustanovni shod se je vršil v društveni gostilni, kjer se je zbralo lepo in častno število narodnih občanov. Soba je bila polna do zadnjega kotička, kar je vsekako jasen dokaz narodne vzbujenosti.

Govoru g. Ante Bega, ki je v poljudnih in zanimivih besedah razjasnil pomen in namen naše Družbe, je občinstvo pazno sledilo in mu izrazilo iz hvaležnosti zahvalo. Priglasilo se je 60 članov in to samo iz občine Pilskovice, kar dokazuje, kako se naši občani zavedajo svoje narodne dolžnosti.

Tudi iz drugih občin je bilo par udeležnikov a prišlo bi jih gotovo več, da ni bilo neprijetno, deževno vreme. Vsa čast tudi Gabrovčanom, katerih se je po shodu priglasilo 35 — lepo število za tako malo vas. Podružnica ima čez 90 članov, brez podpornih in nada je, da jih bo kmalu štela čez 100. Sedaj pa treba dela in požrtvovanja, ker našim obmejnim bratom ne pomagajo same besede, gole fraze, ampak dokazati moramo z dejanjem, da smo vstajni v borbi za našo rodno grudo in naše krvne brate, kar bo častno za člane in vso občino.

Sežanski „Sokol“ se toplo zahvaljuje nabiralcu in darovalcem zneska K 17 60, ki ga je poslal gosp. Albert Poljšak, učitelj v Avberu.

Javna ljudska knjižnica v Nabrežini bo imela na dan 9. marca t. l. redni občni zbor. Udje in udinje vdobijo pravočasno vabilo z dnevnim redom. Občnega zbora se udeležiti lahko tudi nečlani.

Nogo si je zlomil neki delavec v Podgori. Preenesl so ga nemudoma v bolnišnico v Gorico.

Vesti iz Istre.

Iz Liburnije. Vreme je čudovito lepo. Naša Riviera je oživela; tujcev je prišlo in prihaja mnogo. Dozdaj je bilo sicer grozno slabo, tujcev nič, kakor sem Vam že poročal. Ali to ni bilo nič čudnega, ker vreme je bilo skrajno slabo in splošna situacija zelo kritična; vsakdo je čepel doma in rajše hranil denar. Lepo vreme je pa vzbudilo vse te bogate čemernike iz njih palač in od vseh vetrov so začeli prihajati v našo divno Opatijo.

Društveno življenje je tu, kar se tiče Slovencev, ugodno, kar se tiče Hrvatov, pa slabo. Slovenci so z lastnimi močmi v lastni režiji priredili v nedeljo že 4 dramatično predstavo v tej sezoni. Vsakokrat je polna hiša Slovencev in — Hrvatov. Med

temi poslednjimi je zavlada neka stagnacija in apatija.

Zalostno a resnično. Treba bo tudi v to sršeno gnezdo enkrat dobro pobrskat.

Pomlad prihaja v deželo; vse, kar je slabega, naj konča, umre! Novo krepko življenje naj vzklije. Časi so resni; ne rok križem! Ampak motiko v roke in na delo!

DAROVI.

— V pušici gostilne rojanskega „Konsumnega društva“ se je nabralo K 35 za tamošnjo podružnico Družbe sv. Cirila in Metoda.

— Ženski pod. CMD v Trstu so podarile za božičnico g. a Odinal 2 K, g. Quilatti 2 K in g. Hreščak 1 K.

— CMD je daroval g. Frole 2 K ob ogledovanju nove šole, g. Križmančič je nabral med delavci K 4 60, učenca Kumar 50 vinarjev, g. Crnkovič za novo leto 4 K, I. K. delež 2 K, L. Tomšič 8 K, N. N. (izročil g. Ekar) 5 K.

A. Tončič nabrala K 8 in sicer so darovale po 1 krono: Marija Podboj, L. K. M. Princ, U. Sila, L. Toter, O. Verk, M. Žbogar, A. Tončič.

MALI OGLASI. MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj inšer. oddelku.

Kuhinjsko posodje, popolno, iz aluminija, za K 35.—, železnina, se prodaja ul. Casserna 14. Umberto Oesca. 2313

Krojačnica IVAN GORUČAN, Trst, ulica Pasquale Revoltella ali Obiadino in Monte št. 27, I. nad se priporoča cenj. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba, velika izbera najnovejših angleških vzorcev. Izdeluje po dunajskem kroju. 2787

Komi, star 24 let, išče službe v mestu ali okolici. Naslov J. Plešičar, Sv. Sobota, Trst. 320

Proda se hiša v Ronkah pri kolodvoru (6 sob, kuhinja, hlev, klet, vrt, 1000 litrj. metrov, živa voda v hiši, električna razsvetljava) za K 17.000. Pisati je pod „Hiša v Ronkah št. 342“ inseratnemu oddelku „Edinosti“. 342

Službe išče dobro upeljan slovenskega, nemškega in laškega jezika zmožen potnik. Naslov pri inseratnem oddelku „Edinosti“ pod št. 333. 333

Stanovanja z 1 eno sobo in kuhinjo z vodo se oddajo 24. februarja v hiši št. 8, ulica Amerigo Vespucci (Sv. Jakob). 331

Mebilirana sračna soba se odda takoj. Ulica Belvedere št. 57, IV. nadstr. 349

Josip Štolfa misarski mojster, Trst, ulica Belvedere št. 10. — Isvršuje vsakovrstna misarska dela. 798

Riccardo Baldassi, Rojan, ulica Rojan št. 7, (polag „Konsumnega društva“) priporoča svojo mesnico.

Mebilirana sobica se odda 16. februarja v najem za 10 K. Miramaraka cesta št. 23, vrata 13. 348

Šivilja Slovenka se priporoča cenjenim damam v mestu in okolici; hitra in zanesljiva postrežba. A. Belič, Trst, ulica Gaspare Gozzi 3, II. 353

Elegantno meblirana soba pri slovenski družini se odda takoj. Ulica Giovanni Boccacci št. 5, II, vrata 11. 356

Vodjo gostilne sprejme takoj „Delavsko konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu v Trstu. Obrniti se je na odbor. 345

Industrijsko podjetje Kuchler & Co v Rojanu. prodaja drožje po destilaciji mandljev, ki so izborne za pitanje prsiščev in mleko množično krmo molznim kravam. Cena K 1.— za stot. (kvintal).

Gospodarsko društvo pri sv. M. Magdaleni Zgornji registrirana zadruga z omejeno zavezo vabi na redni občni zbor ki se vrši v nedeljo, dne 2. marca ob 9 predpoldne v lastnih prostorih. DNEVNI RED: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo sodnega revizorja. 5. Volitev predsednika in odbora. 6. Volitev nadzorstva. 7. Slučajnosti. K obilni udeležbi vjudno vabi ODBOR. Vsi tačrali so na razpolago zadrugalkom v družty. planari od 8-8-27.

Dobroznana tvrdka Vittorio Piscur, Trst ulica Arcata 1, zraven gost. „All' antico ussaro“, opozarja svoje cenj. odjemalce, da je prejela velikansko partijo napravljenih oblek za može in dečke z kolosalno izbero Pa tojev, Ulsterjev, kožuhov, kupljenih pri prvih tovarnah, za prihodnjo jesensko in zimsko sezijo. Prodaja se po tako nizkih cenah, kakor še nikjer in nikoli

AL GRAN MERCURIO Trst, ulica Giacinto Gallina št. 8. Prispela je velika nova pošiljatev oblek za moške in dečke, raglanov in povrnikov v bogati izbiri. SOLIDNO. — ELEGANTNO. — POCENI.

Žganjarna F. Pečenko se je zopet odprla v ul. Scala Belvedere št. 1 (prihod iz ulice Miramar). Priporoča se svojim starim obiskovalcem in obenem cenjenemu občinstvu.

Anton Novak, brivec v Trstu, via Belvedere št. 57, se toplo priporoča cenj. slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. — SVOJI K SVOJIM! 2661

Matija Bulić priporoča cenj. občinstvu svojo gostilno „Ai buoni amici“ v Trstu, ulica Belvedere šte. 39, točilnico vina in piva z raznimi mrzlimi jedili v Trstu, v ulici Benvenuto Cellini št. 7. gostilno „Al buon Almissan“ v Rojanu, ul. Montorsino 3, točilnico vina v Barkovljah (Bovedo), ul. Perarolo št. 342 (hiša Ščuka). Toči se prvovrstno dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Omiša ter pivo.

Lekarna Brelih v Sežani Ribje olje I. vrste I steklenica K 1-20; 3 stekl. po pošti vse franko 4 50 K. Obliž za kurja očesa 20 vinarjev. — Neoporekljivo sredstvo. —

Krojačnica Vek. Terzo Trst, ulica Fonderia šte. 4, I. n. Priporoča se c. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba po najnižjih cenah in najnovejšem kroju. Bogata izbira najnovejših angleških vzorcev. SVOJI K SVOJIM!

Novo pogrebno podjetje, Trst (vogal Piazza Goldoni) - CORSO 47 - (TELEFON št. 14-02.) Prevoz mrličev na vse kraje Zastopstvo s prodajo pogrebnih predmetov: J. MRZEK, Opdino št. 170; T. VITEZ v Nabrežini na trgu pri cerkvi; A. JAMSEK, pri Orehu (Noghere); F. BRNETIČ v Škodnju. Zaloga pristnih voščenih sveč lastnega izdelka. Podjetje bogato preskrbljeno z najnovejšo opremo. Vozovi za veličastne sprevoe z bogato opremo in od najenostavnejših do najbolj luksurjoznih. Krasna izbira vencev iz umetnega cvetja, biserov, kovine in porcelana, krste iz kovine in raznovrstne iz lesa, pajčolan, oblike, obuvale itd. — Za poročence, birmance in druge svečanosti bogata izbira raznovrstnih, vencev in cvetlic veščenih in barvanih. — Vsi predmeti so stalno na razpolago. Stalne cene brez konkurence postrežba točna. Nočna naročila se sprejemajo v lastnih prostorih zaloge podjetja ul. Tesa št. 31. telefon 1402. Družabnik in upravitelj M. ŠTIBILJ.

Zahtevajte »Kolinsko cikorijo«!

MATERE! — Ako hočete imeti zdrave in močne otroke, dojite jih same in uporabljajte za zboljšanje in pomnoženje lastnega mleka. zelo okusen izdelek, priporočen in predpisan od mnogih zdravnikov. Ta izdelek odpravlja vsled svoje izborne hranilne moči bolezni, ki so jim povzročene matere, ki same dojijo namreč vrtenje in bolečine v glavi, v hrbtu itd. Številna zdravniška spričevala. Prodaja se v vseh lekarnah. Glavna zaloga: lekarna „GALENO“, VIA S. CILINO - TRST.

Avgust Höhl via Station 35. Velik izbor Placque-verifio garantiranih in priveskov. Napravnik in zapustovce. Zlate, srebrne, nikelnate in jeklene ure. Regulatorji iz prvih tvornic „Zenit“ in „Omega“. Poprave z garancijo enega leta. Gramofoni in plošče vseh vrst.

Zahtevajte povsod „specijalno mazilo za čevlje“ „LUNA“ Medos gljivo. — Brez duha. Najavetljive. Brez škodljivih primesi. Še ne suši. Vzdržuje usnje mehko. — Zavračajte ponaredbe.

Dr. Fran Korsano Specijalist za sifilitične in kožne bolezni — IMA SVOJ — AMBULATORIJ v Trstu, v ulici San Nicolò šte. 9 nad (Jadransko banko). Sprejema od 12. do 1. in od 5½. do 6½. pop.

Nova dalmatinska gostilna - buffet Trst, ul. Pasquale Revoltella 479. Toči se dalmatinsko prvovrstno vino in Dreherjevo pivo. Mrzla in gorka jedila CENE JAKO ZMERNE. Vino za družine po znizani cenii. Priporoča se za obilen obisk udani JURAJ PERIŠIČ, lastnik.

Umetno - fotografski atelje Trst, ulica Rivo št. 42 (pritliče) -- pri Sv. Jakobu -- (pritliče) Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razgled, posnetke, no-tranzjont lokalov, porcelanske pišče za vsakovrstne spomenike itd. itd. Posebnost: Povečanje vsake fotografije Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta